

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis Schildi[i] De Caucis

Schild, Johannes

Lvgd. Batav., 1649

Cap. II. De originibus Caucorum. Arduum esse, gentium reperire primordia. Tantò magis animos nostros ad indagationis excitari laborem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13007

Sed, quod difficile nonnullis est, è tali modum retinere sapientia præstat. Namque si vela permittere conjectationi lubeat, quidni Cauchorum nomen ad Ebræorum fontes non quidem obtorto collo rapiam, sed leni ac facili originatione deducam? Illis כוחים *cochim* sunt vires, robora: quæ vox non similis, sed planè eademi est illi autoribus adamatæ, si in efferendo præcos æmulère: qui כּוּ אוּ, quod nunc geminato sono extendimus, in simplicem טּ o transire subinde malebant: adeò ut plurimis eorum Cauchi non alii fuerint, quàm Cochi. Prætereo, quòd, cùm Germanos ex גרים עיים *gerimanim* jampridem vir eruditus exsculpsit, quasi tu dixeris *inopes advenas*, si remps mihi jus esse debeat in Cauchis. Multa & alia tradere de vocis etymo promptum erat, quibus ordinem rerum morari, haud sanè operæ precium videbatur. Itaque in ipsius populi originibus investigandis exerceamur.

C A P. II.

De originibus Cauorum. *Arduum esse, gentium reperire primordia. Tantò magis animos nostros ad indagationis excitari laborem. Asia populorum mater. Ex ea defluxisse Cauos. E qualibet affinitate vocum ordia populorum venari, frivolum. Caucones & Peloponnesi, & Ponti incolæ. Vtrorumque sedes. Vtrique Strabonis atate nulli. Causa desideratorum. Ad Ponticos*

ticos origines nostratium referuntur. Caucones non alii, quàm Cauci. Tempora Cauconum migrationis eruuntur. Aptè ad Gallorum, in Asia dominantium, reduci tempestatem. Iis Bithyniam cessisse, cui Caucones innexi. De tripartito eorundem imperio. Tolistobogii migrandi Cauconibus attulère necessitatem. Iter horum in nostra, seu terrâ, seu mari. Heneti seu Megaloburgenses, uti nunc nobis, sic antiquitus in Asia vicini. Communi eos cum Cauconibus exilio videri transportatos.

Quemadmodum magna flumina, leni primum tractu à fontibus suis labentia, sed effuso paullatim impetu crescentia, per vasta terrarum immensis præcipitantur meatibus, ac diverticula quidem non negant intuituris, ceterum capita atque scaturigines suas identidem subducunt investigaturis: ita numerosissimorum gloria atque magnitudo populorum, licèt ex se natas haud abscondat usquequaque colonias, sui tamen exortus atque primordia, densis utplurimum obsepta tenebris, anxie scrupulatimque prohibet inquiri. Rursum, veluti rapidioribus actæ torrentibus aquæ, aut, quæ celebratissimas lambunt diffinduntve regiones, ipsa fontium suorum ignorantiam curiosorum sollicitant desideria spectatorum: sic populi, qui vel ipsi clari validique, vel accolæ vicinique clariorum essent ac validiorum, ad initia sua qualibuscunque persequenda vesti-

giis; ingenia deprehenduntur invitâsse plurimorum. Hi verò cum æstuarent, & cetera suspicionum infirmis sustentari destinis viderent, ad Asiam, tanquam ad favissam nationum atque matricem, suarum ambages atque dubia direxere conjecturarum. Neque nos ex hoc campo pullulantis, ac sensim ad reliqui orbis extrema delatæ mortalitatis, exigere Cauco- rum ordia sustinemus. Quanquam promiscuè quamlibet aut spem, aut speciem opinionis ostentare, & inania prænsumendo nequicquam, disponere nobis flexus quosdam fugimus, quos relegere cum molestia debeamus. Cujusmodi sanè foret hallucinatio, si, Cauchorum originem ruspaturus, longum iter ad Chinensis regni *Cauchinchina* vel *Cochinchina* meditarer, ac, sicuti Celtiberiam, Francosueriam, Syromediam legimus, ita ex Cauchin & China coalitum terris istis impositum esse vocabulum divinarem. Plinio describente, lib. VI, cap. XXVII. *Tigris divisus in alveos duos, altero Meridiem ac Seleuciam petit. Mesenea perfundens, altero ad Septentrionem flexus, ejusdem gentis tergo campos Cauchas secat.* Regnum Orientalis Indiæ Malabar urbem cum homonyma provincia *Cochin*, & in ea *Brimaen* agnoscit: sicut ejusdem Indiæ Pegu cum cognomine regione *Bremam* videt. *Albie* fluvium *Perfa*, *Cuchiam* & *Hoyam*

Hoyam oppida, nec non, in extimo recessu sui, aliam Bremam Tartarus Asiaticus habet. Eadem nomina non nesciunt terræ Cauchorum. Sed enimvero non ea nos tenebit amabilis infania, neque sic favebit sibi atque applaudet imprudens temeritas, ut propterea vel Indos, vel Chineses Tartarósvē Cauchorum patres dici postulemus atque profatores. Exulare iustis, quæ rationibus conjecturisque destituta melioribus, vim haud capiunt ex ipsa frugalitate, laborem vestigationis mittere aliquatenus in compendium licebit. Cauconas & Peloponnesi, & Ponti facit incolas Strabo. Peloponnesiaci non unum, intra Isthmum, implevère tractum. Libro VIII. Λεζομύρων δὲ πινών ἐν τῇ Τριφυλίᾳ Καυκόνων πρὸς τῇ Μεσσηνίᾳ, λεζομύρης δὲ καὶ τῆς Δύμης Καυκωνίδου ὑπὸ πινών, ὅτι δὲ καὶ ποταμὸς ἐν τῇ Δυμφίᾳ μετὰ τὴν Δύμησιν καὶ Τριταίᾳς, ὃς καλεῖται καὶ Καύκων Φηλυκῶς, ζήϊσι καὶ πρὸς τῆν Καυκόνων, ὡς μὴ διπλοὶ λέγων, οἱ μὲν πρὸς τὴν Τριφυλίαν, οἱ δὲ πρὸς Δύμην καὶ Ἡλίον, καὶ τὴν Καύκωνα. Hoc est, Cum autem in Triphylia ad Messeniam quidam perhibeantur Caucones, & Dymen nonnulli Cauconida appellent, sitque etiam fluvius in agro Dymæo inter Dymen & Tritæam, qui & feminino genere Caucon vocatur: de Cauconibus querunt, annon bifariam dicantur, aliique sint in Triphylia, alii circa Dymam, Elidem & Cauconem. Ubertim deinceps super ea controversia disceptat, cujus exitus atque coronis

8 IOANNES SCHILDIVS
disceptationis est, ut divisos in Pelopis insula
fuisse Cauconas demonstrat. Hos intelligit a-
pud Homerum, Mentoris induta formam, Mi-
nerva, Odyss. γ.

Νῦν, ἀπὲρ ἠᾶθεν μετ' Κωκωνας μεγαθύμους
Εἶμι, ἔνθα χρεῖός μοι ὀφέλλε).

*Sub lucem cras magnanimos Cauconas adibo,
Namque ibi debetur mihi nomen.*

Pontici Parthenium tetigere. In Ponti histo-
ria, lib. XII. Παρήκειν ἀφ' Ἡρακλείας καὶ Μαριανδυ-
νῶν μέχρι Λευκοσύρων, ἕς καὶ ἡμεῖς Καππαδόκας προσα-
γοροῦμεν· τὸ δὲ τῶν Κωκωνῶν γῆς τὸ πρὸς τὸ Τήιον μέχρι
Παρθενίς. Id est, Ab Heraclea & Mariandynis eos
porrigi usque ad Leucosyros, quos etiam nos Cappa-
doces appellamus: esseque Cauconum gentem, que
est circa Tejum usque ad Parthenium flumen. Sic
ille fines eorum ex fide Callisthenis regit,
paullo ante professus, de Cauconibus scripto-
rum in diversa distrahi sententias. Haud enim
de facili consignantur eorum situs atque ter-
mini populorum, qui vel publicis transporta-
tionum exiliis ejecti, vel fato excidii adven-
tante deleti, memoriam sui atque mentionem
eadem secum involvere ruina. Qualem Cau-
conibus utrisque vastitiam incubuisse, jam tunc
suo, id est, Augusti Cæsaris ævo, & è Ponto,
& è Peloponneso stirpitis excisis, testatum
aliquotiens idem Geographus reliquit, qui,
gente

gente Cappadox, nationis quondam vicinæ non potuit ignorare penitus internecionem. Caussam verò desideratorum, præsertim in Asia, Cauconum tum ad repetitam identidem ablegationem coloniarum, tum ad bellicarum sævitiam refero tempestatum. Sanè Ponticorum Cauconum traduces atque sobolem esse Peloponnesiacos, idem Strabo lib. VII. luculenter aperit, quo loco barbaros, & in iis Cauconas, universam ferè primitus insedisse Græciam prodit. Barbarorum verò Cauconum nomine non alios, quàm Ponti priscos intelligit infessores. Atque his demum, carpente veritati simillimum iter suspicione, nostrorum acceptas ferre non veremur origines Cauconum. Nec est quòd quisquam, discrepante vocum terminatione, frangi atque debilitari sententiæ nostræ machinamentum putet. Sunt enim iidem Caucones, qui Cauci: quemadmodum Franci leguntur & Francones, Gothi & Gothones, Hassi & Hassones, Pictavi & Pictavones, Frisii & Frisones. Illos gentis nostræ conditores, quando reliquere patriam, ac quæsi-
vère, non intestinæ submovère dissensiones, non pestilentia, aut frequens terrarum hiatus, aut aliqua intoleranda infelicis soli vitia profligavère, sed Bellonæ terrores, hostilibus armis elapsos, in dissita terrarum, spoliatos suis, ex-

pulêre. Quâ id ætate contigerit, tacente scriptorum senatu, decernere vetamur: sed per anfractus quosdam, haud sanè nimis implicitos atque intricatos, ad proximam verò e-niti atque eluctari non vetamur opinionem. Galli, cùm non caperent eos terræ, quæ genuerant, Græciam Macedoniámque ferro protrivêre, mox Asiaticarum spe famâque capti deliciarum, cum ad Hellespontum usque copias promovissent, navibus acceptis, breves interfluentis freti moras irriferunt, & in fortunatas Asiæ terras populatorem exercitum immiserunt. Ibi nullo non genere grassati crudelitatis, quacunque latè volitantia spargerent arma, cæsis indigenis aut ejectis, vasta omnia mœstâque dedêre. Livius lib. xxxviii. *Vt clarior nobiliórque victoria Romanis de rege Antiocho fuit, quàm de Gallis, ita letior sociis erat de Gallis quàm de Antiocho. Tolerabilior regia servitus fuerat, quàm feritas immanium barbarorum, incertúsque indies terror, quo velut tempestas eos populantes inferret.* Cursum prosperè succedentis expeditionis & statim, ut fit, exceperat fama, & deinceps aperuerat. Itaque plures exciti fedibus suis Galli, quos prædæ sollicitaverat ubertas, auxêre popularium numeros, & alteram propemodum in Asia Galliam vidêre. Justinus lib. xxv. *Gallorum ea tempestate tanta fecundita-*

*eunditatis juvenus fuit, ut Asiam omnem velut
 examine aliquo implerent. Iam propius intueri
 publicum Cauconum exilium licet. Eodem
 libro Justinus: In auxilium à Bithyniæ rege in-
 vocati, regnum cum eo partâ victoriâ diviserunt:
 eamque regionem Gallograciam cognominaverunt.*
 Ea partitione, quæ versus Orientem ac Pa-
 phlagoniam procurrebant, Gallos accepere
 dominos: isti autem lateri Bithynorum innexi
 erant atque immisti Caucones. Atqui dubium
 esse vix ulli potest, quin ferox atque aspera na-
 tio pristinos laceraverit assiduò colonos, ex se
 repositis recentem firmatura dominatum.
 Quod & alio propemodum evincere possu-
 mus argumento. Cùm enim triplici vastator
 populus natione constaret, Tolistobogiis,
 Trocmis, Tectosagis, in tres denique partes,
 quò cuique populorum suorum vectigalis fo-
 ret, Asiam discerpfit. Trocmis Hellesponti ces-
 sit ora, Tolistobogii Æolida atque Ioniam,
 Tectosagi mediterranea sunt sortiti regionis:
 & stipendium tota cis Taurum Asia exigeba-
 tur. Ipsi verò conjunctim, quò, confines uni-
 tique, hæcenus invictam tuerentur armorum
 felicitatem, circa flumen Halyn, sedem sibi de-
 legere. Quorum Tolistobogii, propè Sanga-
 rium fluvium, lateribus ac tergis inhæserunt
 Cauconum. Igitur priores inter atque recen-
 tiores

tiores deprehensis Gallogræcos, quid restabat aliud, nisi ut afflictæ gentis trahentes reliquias, necessitate & victoris metu, longinquis in oris aliam sibi vel pararent patriam, vel invenirent? Hinc, Cauconibus exturbatis, in hunc modum Galatiæ seu Gallo-græciæ limites Poëta finivit:

Intravêre Asia fines: prope littora Ponti

In gentem crevêre novam, quæ tenditur usque

Ad juga Pamphyliûm, Garamantica sidera contra,

Inter Cappadoces posita, & Bithynica regna.

Ergo nostris sese terris intulerunt ab Asia Cau-
ci, ac pro Sangario Albim, pro Parthenio li-
bavêre Visurgim: seu Ponto Euxino cis Tau-
ricam transmisso Chersonesum, immensas
Sarmatarum perreptavêre solitudines, donec
fessos itinerum sinus acciperet Codanus: seu
per Propontidem & Archipelagum mare in-
gressi sunt internum, & Herculei freti contem-
tis angustiiis, ipsum tentaverunt Oceanum: do-
nec longo errore jactati navigationis, ibi con-
sedêre, ubi vel rerum eos inopia deposuit, vel
inane solum ad sui culturam atque possessio-
nem invitavit. Omitti, in hac disquisitione,
citra piaculum nequit, quod ii, qui quondam
in Asia Caucorum imminuêre finibus, ne ho-
die quidem multo recedunt ab iis intervallo.
Ecce enim Heneti, qui agros insidere Megalo-
burgen-

burgensium feruntur, quondam Paphlagonum, qui ad Orientem Cauconibus opponebantur, ἀξιολογώτατον φύλον habebantur. Strabo lib. XII. τὸ δὲ μέγιστον ὁμολογούμενον ἐστὶ, ὅτι ἀξιολογώτατον ἦν τὸ Παφλαγόνων φύλον οἱ Ἐνετῶν, ἐξ ὧν ὁ Πυλαμένης ἦν καὶ δὴ καὶ σωεσφάτουσαν αὐτῶν ἔτι πολλοὶ ἀποβαλόντες δὲ τὴν ἡγεμόνα, διέβησαν εἰς τὴν Θράκην καὶ τὴν Τροίαν ἄλωσιν· πλανώμενοι δὲ εἰς τὴν νῦν Ἐνετικὴν ἀφίγοντο. Hoc est, *Id maxime in confesso est, primariam Paphlagonum gentem fuisse Henetos, è qua fuerit Pylamenes, quem & plurimi horum ad bellum fuerint secuti: qui, eversa Troja, amisso duce in Thraciam abierint, vagatique deinde in Venetiam pervenerint.* Mox ea de causa Henetos existimat defecisse, adeò uti nullos amplius Paphlagonia nòrit. At, effusa in Italiam colonia, credibile quidem est, accisam esse sobolem ejus gentis atque magnitudinem: ceterum vix veri speciem præbet, una ista solaque profectio, numerosum populum ab avita tellure subductum penitus atque sublatum fuisse. Quin & ipse Strabo, loco producto, non omnes, sed plurimos militiam indicat amplexos. Et omnino relictos Alexandri victoriæ lustravêre. Curtius lib. III. *Iamque ad urbem Ancyram ventum erat, ubi numero copiarum inito, Paphlagoniam intrat. Huic juncti erant Heneti: unde quidam Venetos trahere originem credunt: omnisque hæc regio paruit*

paruit regi, datisque obsidibus, tributum (quod ne Persis quidem tulissent) pendere ne cogerentur, impetraverunt. Prope igitur est ut credam, Henetæ gentis superstitantes eousque reliquias, sociatis cum finitimo Caucone consiliis animisque, patriam populabundorum impotentia permisisse Galatarum, ac, quemadmodum vicinas in Asia regiones incoluerant, ita rursus novarum sedium reluctaturam hostibus affectasse vicinitatem.

C A P. III.

De finibus ac sede Caucorum. *Strabonis, Ptolomai, Taciti finitiones. Mutuus metus interdum pro termino. Albis & Amisia limitatores fluvii. Antiqua Chaucidis ambitus ad nostri temporis faciem accommodatus. Regiones populique modernæ Chaucidis. Fatum stemmatis Delmenhorstani, & Archaiopyrgici. Rectè Ptolomæo Chaucos Majores ad Albim locari, ad Amisiam minores. Responsum viro docto, qui uno atque altero argumento designationem Ptolomai labefacere conatur. Caulcos Straboni vocari Caucos minores. Et Ampsanos, Aemslandiam colentes.*

CUM universa veterum Germania dispari circumscribatur ambitu, aliis exporrecta prolatâque licentiùs, aliis arctata brevioribus & contracta spatiis, mirum hercule nequaquam foret, ejus terræ, quam summus exhibendam, latere nos ac fugere curatam delineationem,